

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med Kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 44. Den 2den November 1805.

Trykt i Kjøbenhavn hos Directeur Johan Frederik Schultze.

Undertegnede ere Redactører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Statsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Blandede Efterretninger.

Fra Biskoppen over Lolland og Falster, Hr. P. O. Voisen, er til Cancelliet i Manuskript indsendt et af ham forfattet Forsøg til Forbedring i den offentlige Gudstjeneste, med det Ønske, at Skriftet efter dette Collegiums Befaling maatte trykkes, paa det at tænkende Religionslærere, førend Sagen forelægges Hs. Majestæt til allernaadigst Resolution, kunde faae Leilighed til at fremsætte de Erindringer og Betænkninger, som de muligen kunde have derved at gjøre. I Anledning heraf har det behaget Hs. Majestæt, paa Cancelliets Foranstaltning, allernaadigst at resolve: 1) at ovennævnte Skrift

Skrift maa trykkes; 2) at Biskoppen over Sjælands Stift, Doct. Theol. N. E. Valle, Justitsraad og Assessor i det danske Cancellie, E. L. Lassen, og Doct. og Prof. Theol. ord. ved Kjøbenhavns Universitet, J. Münter, skulle sammentræde i en Commission, for at bedømme dette Forslag og de Bemærkninger, som desangaaende i Trykken maatte blive udgivne eller dem skriftligen tilstillede, og derefter, igjennem Cancelliet, at gjøre Hs. Majestæt Forestilling, om og hvorvidt dette Forslag kan blive at antage eller ei; 3) at dette Forslag skal omsendes til alle Biskopper i Danmark og Norge, med Tilfjendegivende, at, dersom nogen af Skriftets geistlige Mænd maatte finde noget derved at anmærke, maatte disse Bemærkninger sendes den angaaende denne Sag allernaadigst anordnede Commission, men at slige Bemærkninger, enten de trykkes eller skrives, ei blive længere modtagne end til Slutningen af Sept. 1806, og 4) at denne Commissions Forestilling skal være Cancelliet tilstillet inden Udgangen af December 1806.

I Anledning af en til Cancelliet indkommen Forspørgsel om, paa hvilket Sted den ved Forordningen af 21 Juni 1799 §. 4 befalede Eeds Bekræftelse paa de i Huusmands og Indersters Stervboer afholdte Taxations-Forretninger skal aflægges; om den maa skee ved Skifteretten, eller Weedigelsen skal skee til Ting efter forme.

melig Indstevning; har dette Collegium, ved Skrivelse til Amtmanden over Randers Amt, af 24 August d. A., svaret, at, naar edelig Afhjemling til Ting i det ovennævnte Tilfælde finder Sted, bør Afhjemlingen stee ved det Forum, hvor Taxationsmændene ere udnævnte; naar derimod de myndige Arvinger og de Umyndiges Børger samt andre Bedkommende declarere, at de ingen Afhjemling til Ting forlange, kan det, til Omkostningernes Besparelse, være tilstrækkeligt, at Taxations-Forretningen underskrives med Lovers sædvanlige Eed: "Saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord!"

I Anledning af at en Amtsforvalter, der havde tilbageholdet en ved det syenske Regiment staaende Nationals Douceur-Penge, for at udbetale disse til et Fruentimmer, med hvem denne havde avlet et uægte Barn, er af Regimentet (der har staaet i den Formening, at den kongelige Resolution af 1ste Marts d. A., hvori det hedder, "at der i de Nationales Douceur ikke maa stee nogen Afkortning uden til Beløb for Tornistere m. m." har tilintetgjort de Bestemmelser, som ere fastsatte i Forordningen af 30 Mai 1794, i Henseende til det Bidrag, en Landsoldat eller Recrut skal yde til sit uægte Barn) anseet ubesølet hertil, har det kongelige Generallitets- og Commissariats-Collegium, som Cancelliet, til

hvil-

hvilket der om denne Sag var gjort Indberetning, herom havde indladt sig i Brevverling med, tilskrevet dette Collegium, at have tilkjendegivet bemældte Regiment, at flige Afkortelser, som den ovenomtalte, der er grundet i Forordningen af 30 Mai 1794, ei kunne nægtes udbetalte, samt at den paaberaabte kongelige Resolution blot har Hensyn til Fordringer fra Regimentets Side, men ei til dem, som maatte stee i Medfør af de kongelige Anordninger.

I Anledning af Cancelliets Skrivelse til samtlige Grever og Baroner i Danmark, af 21 f. M.^{*)}, have Grev Danneskjold Samsøe og Grev Holstein, ved Skrivelser til fornævnte Collegium, dat. Gissfeldt den 9de og Ledreborg d. 10de d. M., erklæret sig villige til at renuncere paa det i danske Lovs I — 6 — 11 Grevskabernes Birketingsdomme tillagte Privilegium, og givet deres Samtykke til, at deres Birkedommers Behandlinger og Domme, lige med andre Underretters, maae for Fremtiden indankes for vedkommende Provincial-Overret.

Paa det at ikke nogen af de i Norges Dragoner-Regter fødte Mandkaber, som vel mangle den ved allerhøieste Resolution af 17 April 1799 anordnede Høide til Dragontjenesten, men dog ere fuldkommet fligende

^{*)} See Collegial-Libenden d. A. No. 93. Side 620.

de til at være Soldater, skulle tabes for Armeen, og vorde undtagne fra den almindelige Værnepligt, fordi de ikke kunne sættes i Nummer som Dragoner, har Hs. Majestæt, efter det kongelige Generalstets og Commissionsariats Collegiums derom gjorte Foreskilling, under 25 September d. A., allernaadigst resolveret:

1) at Sessions-Deputationerne for de norske Dragon-Regimenter bemyndiges til at afgive til de Infanterie-Compagnier i samme District, som, ved Completerings-Sessionernes Afholdelse, have Mangel paa tjenstdygtigt Mandskab til deres Komplettering, alle de unge Mandskaber, som have opnaaet 22 Aars Alder, og mangle den udfordrende Væxt til Dragontjenesten, men derimod ere tjenlige til at være Soldater; dog undtages Dragon-Udredernes ældste Sønner, eller de til Dragon-Quartiererne Odelsberettigede, da disse ikke bør underkastes saadan Afgivelse; denne skal i øvrigt skee paa Sessionsstedet, hvor enhver kan høres, og hans mulige Modgrunde af Sessionen veies;

2) at, naar eet eller andet Infanterie-Compagnie har Overflødighed paa tjenstdygtigt Mandskab, og deriblant findes nogle til Dragontjenesten stikkede Folt, som have Lyst til at indsættes i Nummer ved Dragon-Compagniet i samme District, maa Saadant, efter Sessionens nærmere Bestemmelse, være dem tilladt.

I Anledning af et for Cancelliet fremsat Spørgsmaal, om Over-Politierets Domme skulle gives særskilt beskrevne, eller den afgivende Resolution blot paategnes Underrettsdommen, og, i første Fald, hvad der for en saadan Over-Politierets Act's Udstedelse og Beskrivelse bør erlægges, har Cancelliet, ved Skrivelse til Amtmanden over Holbeks Amt, af 12 Marts d. A., svaret, at, da den 30 § i Forordn. af 25 Marts 1791 udtrykkeligt befaler, at med Procedure, Tilføjelse og Straf for Udelivelse ved Over-Politieretten skal forholdes ligesom ved Underretten, og da den følgende 31 § tillægger Amtmandens Kjendelse eller Resolution i Over-Politierets Sager samme Virkning i alle Dele, som en anden Overrets Dom, samt endeligen da den 30 § ligeledes synes at vise, at denne Kjendelse antages at udgjøre en fra Sagens øvrige Documenter særskilt Act, saa følger altsaa heraf, at der saavel under Sagens Procedure, som i Henseende til Beskrivelsen, bør iagttages samme Fremgangsmaade og samme Formaliteter, som ved Underretten i Politie-Sager ere befalede at skulle iagttages, saavidt Gradant for Overretten kunde være anvendeligt, og at der altsaa i disse Sager bør udstedes særskilte Over-Politierets Doms-Acter in forma beskrevne; i Henseende til Betalingen for deslige Acters Beskrivelse, da bliver Samme, i Overeensstemmelse med den 130 § i Spørgtel-Reglementet af 19 Decbr. 1800, at erlægge til Amt-

man-

manden for Acter, som af Vedkommende i private Sager begjeres bestrevne; hvilken Bataling bør være den Samme, som ifølge Reglementet tilkommer Skriveren ved Landstinget.

Cancelliet har modtaget en Forespørgsel, om en Godseier, der, som største Lodseier, er Medlem af een eller anden Fattigvæsencommission, kan, naar han ønsker det, efter 3 Aars Forløb fratræde Samme, og hvilken Godseier da i hans Sted skal tiltræde Commissionen. Cancelliet har paa dette Spørgsmaal svaret, at det, i Analogie af Reglementet for Fattigvæsenets provisoriske Indretning, §. 29, ei kan nægtes en saadan Godseier, efter 3 Aars Forløb, at fratræde denne sin Bestilling, og at i dette Fald den, som har det største Hartkorn efter ham i Sognedistrictet, skal være pligtig at indtræde i Sognecommissionen.

Lovgivninger.

Under 25 Sept. d. A. er, igjennem det tyske Cancellie, udstedet et Patent angaaende de tjenstgjørende Landsoldaters Retsstand, for Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Herstabet Pinneberg og Grevskabet Ranzau, af følgende Indhold. Ligesom Hs. Majestæt, ved Forordningen af 31 December 1802, har aldeles ophævet den tidligere Forskel imellem Landrecruter og Landsoldater, saa vil Allerhøiøstamme nu ogsaa, i Hen-

seer

seende til de tjenstgjørende Landsoldaters Retsstand, allernaadigst fastsatte følgende. 1. Samtlige Landsoldater fra formældte Lande staae, under deres Tjeneste ved de forskjellige Regimenter og Korps, i alle borgerlige Retsager under det Steds borgerlige Retter, hvor de gjøre den forekrevne Tjeneste. 2. Derimod staae de, i fornævnte Tid, i alle criminelle Sager, under Krigsretterne. 3. Den i Landmilitair- og Remont-Anordningen, af 1ste August 1800, S. 41, indeholdne Forfæst ophæves herved.

Ved Rescript til Biskoppen over Viborg Stift, af 25de f. M., er det, i Henseende til følgende geistlige Embeder i Gislund og Rind Herreder i samme Stift, nemlig: 1) Strandbye, Bjørnsholm og Malle Sognekald og residerende Capellanie, 2) Gislum og Tøstrup Sognekald, 3) Farsøe og Vognsild Sognekald, og 4) Simested, Hvilsom og Hvam Sognekald samt residerende Capellanie, allernaadigst bestemt, at der, istedetfor disse fire Sognekald og to residerende Capellanier, skal, ved indtræffende Vacance, oprettes 5 Sognekald, og Sognene da fordeles saaledes, at 1) Bjørnsholm forenes med Malle Sogn, 2) Strandbye med Farsøe Sogn, 3) Simested med Tøstrup Sogn, 4) Vognsild med Gislund Sogn, og 5) Hvam med Hvilsom Sogn; hvorefter de tvende residerende Capellanier blive at nedlæg-

læg-

lægge; og, da Simested, Hvilsom og Hvam Sogne-
kald, ved Sognepræsten J. Galthens dødelige Afgang,
var blevet ledigt, har Hs. Majestæt allernaadigst befa-
let, at denne Fordeling, forsaavidt disse Sogne angaaer,
strax skulde gaae i Opfyldelse, saa at Hvilsom og Hvam
udgjøre eet og Simested eet Sogneskald, til hvilket sidste
i sin Tid Testrup Sogn skal henlægges.

Ved Reskript til Stiftamtmanden over Aalborg
Stift, af 27 Sept. d. A., er det bevilget, at Aalborg
Byske maa endnu i 5 Aar, fra næste Aars Begyndelse,
oppebære de Samme ved Reskriptet af 5 Juli 1775 og
senere Bevillinger *) tilstaaende Broepenge.

(Fortsættelse af Forordningen om Skovenes Udskifning,
Bedlligeholdelse og Fredning i Kongeriget Danmark.)

§. 5. Har Skoveieren paataget sig, som om-
mægt, at bekoste den fornødne Grundforbedring ved
Aydning, med videre, i de Græsningssberettigtes Lods-
der, skal han, saafremt han ikke med de Græsningssbe-
rettigede kan forenes om i den Henseende til dem at ud-
rede en vis Hjaelp, selv besørge Grundforbedringen tværk-
sat i den bestemte Tid saaledes, at de Græsningssberettig-
de, naar Arbeidet er færdigt, dermed kunne være for-
noies

*) See Collegial-Lidende for Aaret 1800, Side 820.

nøiede, da han, i Tilfælde af Tvist, bør, ved en af Taxeringsmændene afholdt Synsforretning, godtgjøre, at Grundforbedringen er fæet forsvarligen, eller og efter Taxeringsmændenes ~~g~~jønnende erstatte de Græsningssberettigede saavel de endnu fornødne Omkostninger til at sætte Jorden i dyrkelig Stand, som og Afsvænet af Jorden, indtil den kan komme i saadan Stand.

§. 6. Dersom i Græsnings- eller Overdrev, som deels med Overflov og deels med Hegnings- eller Underflov ere bevorede, nogle eie Overfloven, andre eie Hegnings- eller Underfloven, og andre ere berettigede til Græsningen, da skal, efterat Overflovseierne paa for-
 ansøgte Maade have faaet deres Lodder ublagte, Hegnings- eller Underfloven taxeres til Værdie med Hensyn til hvad den aarligen kan indbringe i beholdne Penge efter det Antal af Hegnings-Læs, som deri aarligen kan hugges, samt Græsningen ligeledes efter dens Indbringende taxeres til Pengeværdie, og enhver tildeles sin Lod i Forhold til sin Eiendoms Værdie. Saameget muligt skal Landinspecteuren søge at tillægge dem, som have eiet den meste Hegnings- eller Underflov, igjen den meste Hegnings- eller Underflov i deres Lodder. Skulde i enkelte Tilfælde den, som tildeles Hegnings- eller Underflov istedet for Græsning, ikke finde sig tjent med at modtage den til en høiere Værdie, end Græsningen, fordi han ikke selv behøver den, og ikke har Leilighed til
 at

at gjøre den i Penae, da skal Landvæsens Commissionen søge at forene Lodseierne om, hvorledes i den Henseende skal forholdes, og, isald Forening ikke kan træffes, Sagen afgjøres ved Landvæsens Commissionens eller Rentekammerets Kjendelse.

Paa lige Maade forholdes med Udskiftning af Fælledskab imellem Hægnings- eller Underflodseiere og Græsningsberettigede, hvor ingen Overflod findes, saafremt nogen af Lodseierene attraaer saadan Udskiftning.

Og bliver det i øvrigt ved Hægning eller og ved Landvæsens Commissionens eller Rentekammerets Kjendelse at bestemme, om Underflodseierne endnu i visse Aar maae benytte sig af den Hægning, som groer paa deres forrige Hægningsmaal, og som ikke falder i deres egne Lodder; hvilken Benyttelse dog ikke maa vare længere, end 6 Aar, efterat Udskiftningen er skeet, ligesom ogsaa Hugsten alene bør skee i rette Tid om Vinteren, og ikke senere, end sidst i April Maaned, samt ingen anden Underflod afhugges, end den, som er huggefærdig.

§. 7. De foran fastsatte Bestemmelser, i Henseende til Fælledskabets Ophævelse imellem Overflodseiere og Græsningsberettigede, skulle dog i det Tilfælde, at Jordbunden i Skoven findes saa slet, at Græsset maa aflagge, og Jorden beværes med Lyng paa de Steder, hvor Træerne borttages, og den altsaa vil der frembringe mindre Græs, end hvor Træerne blive staaende, ikke uden

uden de Græsningsberettigedes Samtykke kunne tages til Følge. Derimod skulde de Græsningsberettigede i saadant Tilfælde, naar disse Bestemmelser ikke følges, være pligtige paa det Sted, som til Skovs Opvækning ansees beqvemst, til Skoveieren at afgive til Fredning ved regulære Hugst en femte Deel af Skoven, hvorfor de ingen Godtgjærelse skal nyde, da ung Skovs Opvækning i dette Fald ligesaa vel er dem, som Skoveieren, til Nytte. Og, naar den unge Skov paa den til Fredning indtagne Strækning er opvokset saaledes, at den ei længere af Kreaturer kan beskadiges, skal Strækningen igjen udlægges til Græsning, og, istedet for Samme, et andet ligesaa stort Stykke til Fredning indtages, samt saaledes fremdeles fortsares med hele Skoven.

(Fortsættelsen følger.)

Pedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Nyens Sogneskald i Bergens Stift, 338 Rdl. i Nf. i Sk.; Hvilsum og Hvam Sogneskald i Viborg Stift; Sogneskaldet ved St. Catharina Kirke i Ribe, 366 Rdl.; Hirschholms Sogneskald i Sjælland, 400 Rdl.; Sogneskaldet i Vråeskjøbing, 260 Rdl.; Glædvad og Balle Sogneskald i Aarhus Stift, 211 Rdl.; det residerende Kapellanie i Sundalens Præstegjæld i Trondhjems Stift, 53 Rdl.; det residerende Kapellanie i Aker Præstegjæld i Ag.

Aggershuus' Stift, 220 Rdlr.; det residerende Kapellanie i Høugs Præstegjæld i Bergens Stift, 220 Rdlr.; Sognefaldet i Kæraas Præstegjæld i Trondhjems Stift, 600 Rdlr.; Lyngens Sognefald i Tromsøe Provstie i Finnmarkens Amt, 130 Rdlr.; Sognbals Sognefald i Bergens Stift, 321 Rdlr. 2 Mk. 8 Sk.; det Embedet tilliggende benificerede Guds henlægges til Bergens Bispestoel; Haabel Sognefald i Aggershuus Stift, 400 Rdlr.; Rodenæs Sognefald i samme Stift, 200 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 1 November er Chefen for Hs. K. H. Kronprindsens civile Departement's Contoir, P. Jessen, udnævnt til virkelig Justitsraad; Guldmægtig ved bemældte Departement's Contoir, H. G. Prosch, til Cancellie-Secretair; Stiftsprovst J. W. Bech til Sogneprovst paa Den Anholt under Aarhuus Stift; Sogneprovst for Oddernes Præstegjæld i Christiansands Stift, Provst E. M. Schjelderup, efter Ansøgning, i Raade og med Pension entlediget, og Sogneprovst i Christiansand, Stiftsprovst E. Sørensen befastet tillige til Sogneprovst for Oddernes Præstegjæld; Personel-Kapellan W. Holm confirmeret til Sogneprovst for Brendekilde og Vellinge Menigheder i Kjøbenhavn; Cand. Juris E. C. Werlauff til anden Secretair ved det kongelige Bibliothek.

Uds

Under det tydske Cancellie: Den 25 October er Underrets-Advocat J. A. Schnell i Jæbove udnævnt til Regjerings-, Over- og Landrets-Advocat i Hertugdømmene.

Under Generalitetet: Den 18de October er Commandeersergeant ved det søndensjælske Infanteries Regiment, O. Smith, beskikket til Materialskriver ved Fredriksteens Fæstning; Chefen for det 2det aggershusiske Inf. Reg., Generalmajor M. F. v. Heinen, afgaaet derfra og beskikket til Chef for det 1ste østre jydsk Landværn-Regiment; Premier-Lieutenanterne H. E. v. Sparre af det aggershusiske og K. E. v. Seyerstedt af det trondhiemske Dragon Regiment, forundt Character som Ritmestere af Cavalleriet. Den 25de, Ingenieur-Capitain J. Rosbach forundt Oberstlieutenants-Character af Infanteriet; Land-Inspecteur P. Møller beskikket til Second-Lieutenant i det første jydsk Landværn Regiment. Ved det kongelige danske Landkadet Corps ere fra 1ste d. M. af beskikkede 1) til Korporaler, de virkelige Kadetter P. M. Wossgraff og E. L. v. Weyhe; 2) til virkelige Kadetter: Indskrevne F. L. E. v. Hindenburg, J. B. v. Arens; Kostgænger P. E. v. Synnestved; Indskrevne, J. E. v. Mund, J. F. v. Wellzien, M. Tenkenhagen, J. E. v. Ramm, E. G. v. Schøller, J. B. v. Weyhe, E. L. v. Wederkinch, J. E. v. Gaarder; Kostgænger P. E. v. Freyesleben; Inds.

Jndskrevne: A. M. v. Kresting, A. L. v. Staffeldt, J. S. v. Arenfeldt, H. S. v. Stedelmann, H. R. v. Thesrup og N. E. D. Heyerdahl; 3) til overkomplet virkelig Radet: Kofstjanger N. v. Eppingen. G. Loh, sersk beflittet til virkelig Fændrik ved det oldenborgske Infanterie Regiment; Sec. Lieut. af det danske Liv-Regiment til Fods, A. S. M. M. v. Schow forsat i lige Qvalitet til det holsteenske Infanterie-Regiment; Byværker ved Artillerie-Korpset, A. Torgersen, beflittet til Toldhuus-Lieutenant ved Provincial-Toldhuset i Randers; Capt. og Comp. Chef i det 3die jydke Infanterie-Regiment, J. J. v. Heinen, efter Ansøgning, i Naade afskediget, og i Anledning heraf ere i bemældte Regiment avancerede: Stabs-Capitain H. R. Grev v. Trampe til Compagnie-Chef, Prem. Lieut. P. S. v. Grüner til Stabs-Capitain, og Sec. Lieut. L. L. de Breteville til Premier-Lieutenant; Compagnie-Chirurg ved Kronprindsens Regiment til Fods, P. S. Poulsen, beflittet til Underchirurg ved samme; Stabs-Capitain af det holsteenske Inf. Reg., P. S. L. Fischer, som er beflittet til Toldforvalter i Wilske, af Krigstjenesten afskediget.

Under Admiralitetet: Den 29de October er Radet E. Tuxen efter Ansøgning afskediget; L. Flor avanceret til Cadet med 100 Rdlrs. Gage, og J. E. Smith til Radet med 50 Rdlrs. Gage.

Under General-Toldkammeret: Den 18de October ere C. Hansen, Skriver ved Kjøbenhavns Told-Inspectionsscontoir, og C. Pauernwald, Underofficer ved Kongens Regiment, beskikkede til Under-Told- og Consumtions-Betjenter i Kjøbenhavn; Consumtions-Inspecteur Lunde i Slangerup i Naade og med Pension entlediget; kongelig Toldbetjent i Frederikshald, P. E. Hager, til Consumtions-Forvalter i Slangerup, og Consumtions-Kassereren i Slangerup, J. D. Smith, til Toldbetjent i Frederikshald; Underbetjenten i Colding, N. J. Petersen, til Patrouillebetjent ved Grændse-Toldskjeller imellem Jylland og Schlesvig; Toldcontroleuren paa Gardøe i Ost-Finmarken, N. N. Wadel, forflyttet i lige Qualitet til Hammerfest i Vest-Finmarken, og Procurator C. Alfven i hans Sted til Told-Controleur paa Gardøe; Toldforvalteren i Wilster, J. L. Bornemann, til Toldforvalter i Wevelsfleth, og forrige Stabs-Captain ved det hollsteenske Infanterie-Regiment, C. F. L. Fischer, til Toldforvalter i Wilster; Controleuren i Metersen, Capt. v. Langeland, entlediget fra denne Tjeneste.

Af denne Tidende udgives ugentligen eet Nummer, der forsendes med de ridende Poster til Norge, de danske Provindsfer og Hertugdømmene.